

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-666640-I/II/KMŁ

Irena LIPOWICZ

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Warszawa, dnia 23. III 2011

Pani

Ewa Kopacz

Minister Zdrowia

ul. Miodowa 15

00-952 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

W ostatnim czasie zwróciły się do mnie Fundacja Urszuli Jaworskiej oraz Fundacja DKMS Baza Dawców Komórek Macierzystych Polska prowadzące działalność w zakresie pozyskiwania dawców szpiku, kierując moją uwagę na działania podejmowane wobec nich przez Ministerstwo Zdrowia. Przedstawione problemy związane są z zasadami funkcjonowania ośrodków dawców szpiku w następstwie zmiany ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz.U. Nr 169, poz. 1411 ze zm.; dalej: ustawa transplantacyjna) ustawą z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów oraz o zmianie ustawy - Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz.U. Nr 141, poz. 1149).

Zgodnie z informacjami przekazanych przez wskazane wyżej fundacje, zostały one wezwane, jeszcze przed uzyskaniem statusu ośrodka dawców szpiku, do przekazania do centralnego rejestru niespokrewnionych potencjalnych dawców szpiku i krwi pępowinowej prowadzonego przez Centrum Organizacyjno-Koordynacyjne do Spraw Transplantacji "Poltransplant" danych prowadzonych przez nie rejestrów. Przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia poinformowali przy tym, że dopiero przekazanie danych o pozyskanych

potencjalnych dawcach szpiku i komórek krwiotwórczych krwi obwodowej, potwierdzone przez dyrektora Poltransplantu, będzie uprawniało do uzyskania pozwolenia Ministra Zdrowia przez podmioty, które wykonywały działalność o charakterze ośrodka dawców szpiku na dotychczasowych zasadach.

Zgodnie z przepisem art. 16 a ust. 1 ustawy transplantacyjnej czynności polegające na pozyskiwaniu potencjalnych dawców allogenicznego szpiku i komórek krwiotwórczych krwi obwodowej mogą wykonywać zakłady opieki zdrowotnej albo fundacje, zwane dalej "ośrodkami dawców szpiku", po uzyskaniu pozwolenia ministra właściwego do spraw zdrowia. Z kolei art. 16 w ust. 5 wskazuje, że dane odnoszące się do dawców szpiku, zakłady opieki zdrowotnej i fundacje, o których mowa w art. 16a ust. 1, lub banki tkanek i komórek przekazują niezwłocznie do rejestru szpiku i krwi pępowinowej. Brzmienie powołanych przepisów wskazuje, że obowiązek przekazania danych powstaje dopiero z chwilą uzyskania przez dany podmiot statusu ośrodka dawców szpiku, gdyż wcześniej nie można uznać go za adresata normy zawartej w artykule 16 ust. 5.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji dotyczących działań podjętych przez Ministerstwo Zdrowia w niniejszej sprawie. Byłabym również wdzięczna za informację o stanie postępowań w sprawie uzyskania pozwolenia na prowadzenie działalności w charakterze ośrodków dawców szpiku przez wymienione wyżej Fundacje i przewidywaną datę ich zakończenia.

Łaura Wyrzysocka

Jana Jipson